

Pielikumi

1. pielikums. Latvijas Bankas 2024. gada mēnešu bilances
(mēneša beigās; tūkst. eiro)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI	25 274 224	25 129 847	25 088 147	24 508 172	24 664 469	24 719 650	24 573 075	24 716 321	24 698 634	24 562 652	24 796 911	24 835 827
Zelts un zeltā izteiktās prasības	401 969	401 094	437 577	461 174	461 785	466 098	477 401	486 142	504 546	544 029	538 679	536 915
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	4 134 522	4 082 050	4 186 029	4 097 782	4 113 606	4 199 572	4 210 048	4 219 584	4 264 141	4 259 778	4 435 718	4 354 419
Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu	539 810	539 514	539 381	541 010	537 110	540 941	540 192	535 312	533 814	539 454	549 745	553 097
Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi	3 594 712	3 542 536	3 646 648	3 556 772	3 576 496	3 658 631	3 669 856	3 684 272	3 730 327	3 720 324	3 885 973	3 801 322
Prasības ārvalstu valūtā pret eirozonas valstu rezidentiem	602 904	597 637	569 908	612 981	614 674	634 816	626 219	615 873	620 408	638 496	653 312	652 502
Prasības eiro pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	171 856	161 579	167 463	159 826	161 252	173 173	164 408	167 168	165 760	163 423	169 449	174 642
Eirozonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	92 900	92 900	82 900	82 900	82 900	-	-	-	-	-	-	-
Galvenās refinansēšanas operācijas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	92 900	92 900	82 900	82 900	82 900	-	-	-	-	-	-	-
Precizējošās reversās operācijas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strukturālās reversās operācijas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aizdevumu iespēja uz nakti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu aizdevumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pārējās prasības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm	14 732	1 644	4 049	5 364	5 550	7 473	2 045	575	1 414	16 972	13 656	17 707
Eirozonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	13 414 044	13 295 906	13 117 979	12 580 749	12 628 454	12 589 208	12 408 954	12 442 196	12 325 811	12 151 231	12 141 486	12 134 084
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	12 464 018	12 339 113	12 147 769	11 647 403	11 679 402	11 604 979	11 425 164	11 425 484	11 274 723	11 111 816	11 116 663	11 116 256
Pārējie vērtspapīri	950 026	956 793	970 210	933 346	949 052	984 229	983 790	1 016 712	1 051 088	1 039 415	1 024 823	1 017 828
Eirosistēmas iekšējās prasības	6 211 073	6 223 822	6 219 365	6 250 071	6 279 753	6 302 439	6 353 846	6 383 645	6 400 831	6 438 170	6 459 607	6 722 756
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	118 849	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222	119 222
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202
Pārējās prasības Eurosistēmā	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	4 592	181 729
Prasības par TARGET2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tirās prasības par banknošu pārdali Eurosistēmā	5 935 022	5 947 398	5 942 941	5 973 647	6 003 329	6 026 015	6 077 422	6 107 221	6 124 407	6 161 530	6 178 591	6 264 603
Nepabeigtie norēķini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pārējie aktīvi	230 224	273 215	302 877	257 325	316 495	346 871	330 154	401 138	415 723	350 553	385 004	242 802

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
PASĪVI	25 274 224	25 129 847	25 088 147	24 508 172	24 664 469	24 719 650	24 573 075	24 716 321	24 698 634	24 562 652	24 796 911	24 835 827
Banknotes apgrozībā	5 506 599	5 498 877	5 526 841	5 531 661	5 537 718	5 561 093	5 579 175	5 572 615	5 564 869	5 570 355	5 575 054	5 662 446
Saistības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	6 532 328	6 901 975	6 278 509	6 130 757	6 454 569	5 496 164	5 697 362	5 847 662	5 671 370	5 847 441	6 391 481	8 231 618
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	251 947	196 567	248 493	204 754	192 865	225 078	246 200	224 443	250 802	235 395	204 012	255 763
Noguldījumu iespēja	6 280 381	6 705 408	6 030 016	5 926 003	6 261 704	5 271 086	5 451 162	5 623 219	5 420 568	5 612 046	6 187 469	7 975 855
Termiņnoguldījumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Precizējošās reversās operācijas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pārējās saistības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm	230 105	235 858	319 484	321 668	443 203	450 666	961 456	904 863	770 576	847 058	773 723	313 190
Saistības eiro pret citiem eirozonas valstu rezidentiem	2 150 397	2 427 272	2 148 533	1 746 410	3 468 847	2 371 405	2 368 879	2 211 882	2 714 234	2 701 206	2 663 800	2 578 706
Saistības pret valdību	1 114 347	1 360 241	1 082 670	683 459	2 398 198	1 306 836	1 273 410	1 142 345	1 654 160	1 657 664	1 621 107	1 652 356
Pārējās saistības	1 036 050	1 067 031	1 065 863	1 062 951	1 070 649	1 064 569	1 095 469	1 069 537	1 060 074	1 043 542	1 042 693	926 350
Saistības eiro pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	62 511	48 892	44 589	43 522	62 780	78 674	79 925	71 455	97 298	113 825	113 397	123 674
Saistības ārvalstu valūtā pret eirozonas valstu rezidentiem	721 138	718 993	1 257 227	1 260 213	1 358 020	1 368 393	1 373 479	1 332 251	1 268 650	1 274 891	1 116 837	921 536
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	-	-	151 851	309 175	304 723	254 859	250 956	220 302	90 060			
Eirosistēmas iekšējās saistības	9 144 552	8 431 192	8 404 314	8 264 539	6 127 907	8 143 982	7 241 794	7 470 477	7 380 968	7 072 516	6 963 789	5 846 041
Pārējās saistības Eurosistēmā	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saistības par TARGET	9 144 552	8 431 192	8 404 314	8 264 539	6 127 907	8 143 982	7 241 794	7 470 477	7 380 968	7 072 516	6 963 789	5 846 041
Nepabeigtie norēķini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pārējās saistības	211 182	181 744	190 837	188 790	176 800	195 333	176 804	179 987	166 842	198 443	218 137	214 985
Kapitāls un rezerves	715 412	685 044	765 962	711 437	729 902	799 081	843 245	904 827	973 767	936 917	980 693	943 631

2. pielikums. Latvijas Bankas 2020.–2024. gada bilances

(gada beigās; tūkst. eiro)

	2020	2021	2022	2023	2024
AKTĪVI	23 045 742	25 074 429	25 750 694	25 564 820	24 835 827
Zelts un zeltā izteiktās prasības	330 139	344 166	364 821	399 378	536 915
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	3 970 780	4 495 181	3 788 044	4 049 526	4 354 419
Prasības pret Starptautisko Valūtas fondu	142 411	542 959	549 961	534 839	553 097
Atlikumi kredītiestādēs un ieguldījumi vērtspapīros, ārējie aizdevumi un citi ārējie aktīvi	3 828 369	3 952 222	3 238 083	3 514 687	3 801 322
Prasības ārvalstu valūtā pret eirozonas valstu rezidentiem	333 706	528 428	522 039	595 802	652 502
Prasības eiro pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	119 143	174 081	156 383	168 476	174 642
Eirozonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā izsniegti aizdevumi eiro	1 260 000	616 600	522 900	92 900	–
Galvenās refinansēšanas operācijas	–	–	–	–	–
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	1 260 000	616 600	522 900	92 900	–
Precizējošās reversās operācijas	–	–	–	–	–
Strukturālās reversās operācijas	–	–	–	–	–
Aizdevumu iespēja uz nakti	–	–	–	–	–
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu aizdevumi	–	–	–	–	–
Pārējās prasības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm	120	4 255	6 304	133	17 707
Eirozonas valstu rezidentu vērtspapīri eiro	11 129 440	12 839 996	14 081 606	13 550 657	12 134 084
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	10 008 456	11 690 783	13 134 812	12 586 724	11 116 256
Pārējie vērtspapīri	1 120 984	1 149 213	946 794	963 933	1 017 828
Eirosistēmas iekšējās prasības	5 673 974	5 868 008	5 926 959	6 412 443	6 722 756
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	114 095	116 472	118 849	118 849	119 222
Prasības par Eiropas Centrālajai bankai nodotajām ārējām rezervēm	157 202	157 202	157 202	157 202	157 202
Pārējās prasības Eurosistēmā	4 910	769	300	207 065	181 729
Prasības par TARGET	–	–	–	–	–
Tīrās prasības par banknošu pārdali Eurosistēmā	5 397 767	5 593 565	5 650 608	5 929 327	6 264 603
Nepabeigtie norēķini	–	–	–	–	–
Pārējie aktīvi	228 440	203 714	381 638	295 505	242 802
PASĪVI	23 045 742	25 074 429	25 750 694	25 564 820	24 835 827
Banknotes apgrozībā	5 142 726	5 536 624	5 635 738	5 571 492	5 662 446
Saistības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm monetārās politikas operāciju rezultātā	6 053 812	6 406 673	5 217 165	7 073 547	8 231 618
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	6 053 812	6 406 673	343 816	205 834	255 763
Noguldījumu iespēja	–	–	4 873 349	6 867 713	7 975 855
Termiņnoguldījumi	–	–	–	–	–
Precizējošās reversās operācijas	–	–	–	–	–
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	–	–	–	–	–
Pārējās saistības eiro pret eirozonas valstu kredītiestādēm	577 746	649 746	320 273	314 720	313 190
Saistības eiro pret citiem eirozonas valstu rezidentiem	3 012 014	3 438 792	2 517 104	2 218 786	2 578 706
Saistības pret valdību	1 588 192	1 803 339	1 157 761	1 131 021	1 652 356
Pārējās saistības	1 423 822	1 635 453	1 359 343	1 087 765	926 350
Saistības eiro pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	238 737	57 955	171 688	184 075	123 674
Saistības ārvalstu valūtā pret eirozonas valstu rezidentiem	615 986	1 594 262	706 038	1 262 758	921 536
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus eirozonas esošo valstu rezidentiem	1 364 010	688 359	34 701	457 718	–
Eirosistēmas iekšējās saistības	4 837 613	5 356 980	10 376 364	7 569 389	5 846 041
Pārējās saistības Eurosistēmā	28 060	34 342	6 237	–	–
Saistības par TARGET	4 809 553	5 322 638	10 370 127	7 569 389	5 846 041
Nepabeigtie norēķini	–	–	–	–	–
Pārējās saistības	409 700	436 383	184 740	182 217	214 985
Kapitāls un rezerves	793 398	908 655	586 883	730 118	943 631

3. pielikums. Latvijas Bankas 2020.–2024. gada peļņas un zaudējumu aprēķini

(gada beigās; tūkst. eiro)

	2020	2021	2022	2023	2024
Tīrie procentu ienākumi	139 537	123 981	47 021	-229 006	-195 451
Procentu ienākumi	190 313	165 248	211 229	503 974	556 182
Procentu izdevumi	-50 776	-41 267	-164 208	-732 980	-751 633
Finanšu operāciju, pārvērtēšanas rezultāta atzīšanas peļņas un zaudējumu aprēķinā tīrais rezultāts	9 234	-36 261	-301 983	-25 999	-31 664
Realizētie finanšu operāciju guvumi	44 471	357	39 732	9 000	24 473
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā	-35 237	-36 618	-341 715	-34 999	-56 137
Tīrie komisijas maksas izdevumi	-3 394	-3 951	-4 441	-3 912	-3 925
Komisijas maksas ienākumi	949	981	1 011	1 037	1 146
Komisijas maksas izdevumi	-4 343	-4 932	-5 452	-4 949	-5 071
Ienākumi no līdzdalības kapitālā	18 605	14 575	14 755	12 222	13 465
Tīrais monetāro ienākumu pārdales rezultāts	-27 701	-34 342	-6 237	206 554	181 595
Citi bankas darbības ienākumi	1 268	3 591	5 766	19 561	19 371
TĪRIE IENĀKUMI	137 549	67 593	-245 119	-20 580	-16 609
Darba samaksa	-16 867	-16 403	-16 502	-24 728	-26 019
Sociālās apdrošināšanas izdevumi un solidaritātes nodoklis	-3 764	-3 582	-3 653	-5 540	-5 755
Naudas zīmju iegādes izdevumi	-1 546	-1 831	-2 618	-2 338	-1 968
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	-3 851	-3 802	-3 641	-3 660	-3 462
Pārējie bankas darbības izdevumi	-6 694	-7 093	-9 113	-11 965	-11 165
PĀRSKATA GADA PEĻŅA/ZAUDĒJUMI PIRMS UZKRĀJUMIEM FINANŠU RISKIEM	104 827	34 882	-280 646	-68 811	-64 978
Uzkrājumi finanšu riskiem	-78 181	-13 974	280 646	15 051	-
PĀRSKATA GADA PEĻŅA/ZAUDĒJUMI PĒC UZKRĀJUMIEM FINANŠU RISKIEM	26 646	20 908	-	-53 760	-64 978
Rezerves kapitālā ieskaitāmā peļņas daļa	7 994	6 272	-	-53 760	-64 978
Valsts ieņēmumos ieskaitāmā peļņas daļa	18 652	14 636	-	-	-

4. pielikums. 2024. gadā publicētie Latvijas Bankas izdevumi un nozīmīgākās Latvijas Bankas darbinieku publikācijas

Pētījumi

BENKOVSKIS, Konstantīns, MERIKÜLL, Jaanika, PROŠKUTE, Aurelija. *The transmission of trade shocks across countries: firm-level evidence from the Covid-19 crisis*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 1, 2024. 51 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_1-2024.pdf. Kopsavilkums latviešu valodā "Tirdzniecības šoku pārnese starp valstīm: uzņēmuma līmeņa rezultāti Covid-19 krīzē" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-1-tirdzniecibas-soku-parnese-starp-valstim-uznemuma-limena-rezultati-covid-19-krize>.

BENKOVSKIS, Konstantīns, TKAČEVŠ, Oļegs, VILERTS, Kārlis. *Understanding How Job Retention Schemes Reshape the Within-Occupation Skill Profile of Employees within Firms*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 2, 2024. 44 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_2-2024.pdf. Kopsavilkums latviešu valodā "Kā dīkstāves pabalsti maina darbinieku prasmju kompozīciju uzņēmumos?" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-2-ka-dikstaves-pabalsti-maina-darbinieku-prasmju-kompoziciju-uznemumos>.

FADEJEVA, Ludmila, JOUVANCEAU, Valentin, PAULUS, Alari. *Consumer price rigidity in the Baltic states during periods of low and high inflation*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 3, 2024. 51 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_3-2024.pdf. Kopsavilkums "Patēriņa cenu elastība Baltijas valstīs zemas un augstas inflācijas periodos" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-3-paterina-cenu-elastiba-baltijas-valstis-zemas-un-augstas-inflacijas-periodos>.

FADEJEVA, Ludmila, KALNBĒRZIŅA, Krista. *Childhood circumstances defining the inequality of opportunity in Europe: what are the trees telling us?* Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 4, 2024. 34 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_4-2024.pdf. Kopsavilkums "Bērības apstākļi, kas nosaka iespēju nevienlīdzību Eiropā: ko par šo mums stāsta koki?" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-4-beribas-apstakli-kas-nosaka-iespeju-nevienlidzibu-eiropa-ko-par-so-mums-stasta-koki>.

AFONSO, António, ALVES, José, MATVEJEVS, Oļegs, TKAČEVŠ, Oļegs. *Impact of Sovereign Debt Maturity on Fiscal Sustainability*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 5, 2024. 34 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_5-2024.pdf. Kopsavilkums "Valdības parāda atmaksas termiņa ietekme uz fiskālo ilgtspēju" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-5-valdibas-parada-atmaksas-termina-ietekme-uz-fiskalo-ilgtspeju>.

GRÜNING, Patrick, KANTUR, Zeynep. *Financial intermediation and climate change in a production and investment network model for the euro area*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 6, 2024. 92 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_6-2024.pdf. Kopsavilkums "Finanšu starpniecība un klimata pārmaiņas eirozonas ražošanas un investīciju tīkla modeli" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-6-finansu-starpnieciba-un-klimata-parmainas-eirozonas-razosanas-un-investiciju-tikla-modeli>.

AJEVSKIS, VIKTORS. *One who hesitates is lost: monetary policy under model uncertainty and model misspecification*. Rīga : Latvijas Banka, Working Paper No. 7, 2024. 24 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/WP_7-2024.pdf. Kopsavilkums "Monetārā politika augstas nenoteiktības apstākļos" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/petijumi/2024#2024-7-monetara-politika-augstas-nenoteiktibas-apstaklos>.

Diskusijas materiāls

KANTUR, Zeynep. The Impact of Decarbonization on Physical Capital Asset Utilization in Latvia. Rīga : Latvijas Banka, Discussion Paper No. 1, 2024. 23 p. Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/papers/discussion/DP_1_2024.pdf. Kopsavilkums "Dekarbonizācijas ietekme uz fiziskā kapitāla aktīvu izmantošanu Latvijā" pieejams: <https://www.bank.lv/aktualitates-banklv/publikacijas/diskusiju-materiali#2024-1-dekarbonizacijas-ietekme-uz-fiziska-kapitala-aktivu-izmantosanu-latvija>.

Pārskati

Finanšu Pieejamības Pārskats, 2024. Rīga : Latvijas Banka, 2024. 38 lpp.
Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/fpp/FPP_2024_LV.pdf.

Finanšu Stabilitātes Pārskats, 2024. Rīga : Latvijas Banka, 2024. 59 lpp.
Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/fsp/FSP_2024_LV.pdf.

Makroekonomisko Prognožu Pārskats, 2024, marts. Rīga : Latvijas Banka, 2024. 47 lpp.
Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/MPP/MPP_2024_marts.pdf.

Makroekonomisko Prognožu Pārskats, 2024, oktobris. Rīga : Latvijas Banka, 2024. 54 lpp.
Pieejams: https://datnes.latvijasbanka.lv/MPP/MPP_2024_oktobris.pdf.

Publikācijas

Beņkovskis, K., Jarrett, P., Krill, Z., Tkačevs, O., & Yashiro, N. (2024). Aim high, shoot low? Product complexity and export survival in Latvia. *Empirica* 2024(51), 185–207. doi: <https://doi.org/10.1007/s10663-023-09601-z>

Beņkovskis, K., Fadejeva, L., Pluta, A., & Zasova, A. (2024). Keeping the Best of Two Worlds: Linking CGE and Microsimulation Models for Policy Analysis. *International Journal of Microsimulation* 17(1), 122–144. doi: <https://doi.org/10.34196/ijm.00306>

Bušs, G., Grüning, P., & Tkačevs, O. (2024). Choosing the European fiscal rule. *Baltic Journal of Economics* 24(1), 116–144. doi: <https://doi.org/10.1080/1406099X.2024.2340402>

Gautier, E., Conflitti, C., Faber, R. P., Fabo, B., Fadejeva, L., Jouvanceau, V., Menz, J., Messner, T., Petroulas, P., Roldan-Blanco, P., Rumler, F., Santoro, S., Wieland, E., & Zimmer, H. (2024). New Facts on Consumer Price Rigidity in the Euro Area. *American Economic Journal: Macroeconomics* 16(4), 386–431. doi: <https://doi.org/10.1257/mac.20220289>

Liepnieks, R., Staehr, K., & Tkačevs, O. (2024). Contributions of Demand and Supply Shocks to Inflation in the Euro Area Countries. *Applied Economics Letters*, doi: <https://doi.org/10.1080/13504851.2024.2394204>

Staehr, K., Tkačevs, O., & Urke, K. (2024). Fiscal Performance under Inflation and Inflation Surprises: Evidence from Fiscal Reaction Functions for the Euro Area. *Review of World Economics* 160, 1477–1504. doi: <https://doi.org/10.1007/s10290-024-00536-6>

Citas publikācijas, kuru līdzautori ir Latvijas Bankas darbinieki

ECB Occasional Paper Series

Carlos Montes-Galdón, Viktors Ajevskis, František Brázdík et al. *Using structural models to understand macroeconomic tail risks*. Frankfurt am Main, European Central Bank, Occasional Paper Series, No. 357, 2024. 53 p. Pieejams: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op357~804f63ec49.en.pdf>.

Tibor Lalinsky (editor), Marianthi Anastasatou, Sofia Anyfantaki, et al. *The impact of the COVID-19 pandemic and policy support on productivity*. Frankfurt am Main, European Central Bank, Occasional Paper Series, No. 341, 2024. 102 p. Pieejams: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op341~dfff9548ed.en.pdf>.

Dennis Bonam, Matteo Ciccarelli, Sandra Gomes et al. *Challenges for monetary and fiscal policy interactions in the postpandemic era*. Frankfurt am Main, European Central Bank, Occasional Paper Series, No. 337, 2024. 111 p. Pieejams: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op337~fe2b751b27.en.pdf>.

5. pielikums. Jēdzienu skaidrojums

Aizdevumu iespēja (*marginal lending facility*) – Eirosistēmas piedāvātā pastāvīgā iespēja, ko Latvijā reģistrētās kredītiestādes un citās valstīs reģistrētu kredītiestāžu filiāles Latvijā var izmantot, lai no Latvijas Bankas saņemtu aizdevumu uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi pret tirgojamo vai netirgojamo aktīvu nodrošinājumu.

Aktīvu iegādes programma (AIP) (*asset purchase programme (APP)*) – ECB Padomes apstiprināto nestandarta monetāro operāciju pasākumu daļa, kas ietver uzņēmumu sektora aktīvu iegādes programmu (USAIP) (*corporate sector purchase programme (CSPP)*), valsts sektora aktīvu iegādes programmu (VSAIP) (*public sector purchase programme (PSPP)*), ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru iegādes programmu (ABSIP) (*asset-backed securities purchase programme (ABSPP)*) un trešo nodrošināto obligāciju iegādes programmu (NOIP3) (*third covered bond purchase programme (CBPP3)*).

AnaCredit (analītisko kredītdatu kopas) (*AnaCredit; analytical credit datasets*) – Eirosistēmas kredītu un kredītriska mikrodatu analītiska datubāze, kurā tiek vākti dati par eirozonas valstu kredītiestāžu izsniegtajiem kredītiem juridiskajām personām, pamatojoties uz saskaņotām ECB statistikas datu sniegšanas prasībām.

Atklātā tirgus operācija (*open market operation*) – operācija, ko finanšu tirgū veic pēc centrālās bankas iniciatīvas. Atkarībā no to mērķa, regularitātes un procedūrām Eirosistēmas atklātā tirgus operācijas var iedalīt četrās kategorijās: galvenās refinansēšanas operācijas, ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas, precizējošās operācijas un strukturālās operācijas.

Banknošu un monētu tīrā emisija – eiro banknošu un monētu apjoms, ko emitējusi (starpība starp izmaksāto un iemaksāto eiro banknošu un monētu apjomu) valsts centrālā banka. Tiek aprēķināta uz konkrētu datumu vai konkrētā laikposmā, summā vai skaitā.

Banku savienība – ES līmeņa banku uzraudzības un noregulējuma sistēma, kas darbojas, pamatojoties uz visā ES piemērojamiem noteikumiem. Banku savienības dalībvalstis ir eirozonas valstis un tās ES valstis, kuras nav eirozonas valstis, bet kuras izvēlas piedalīties šajā savienībā.

Cenu stabilitāte – cenu stabilitātes saglabāšana ir Eirosistēmas galvenais mērķis. ECB Padome darījusi zināmu, ka, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, tā vidējā termiņā cenšas saglabāt inflāciju 2 % līmenī.

ECB Ģenerālpadome – viena no ECB lēmēj institūcijām, kuras sastāvā ir ECB prezidents, viņa vietnieks un visu ES valstu centrālo banku prezidenti.

ECB Padome – galvenā ECB lēmēj institūcija, kuras sastāvā ir ECB Valdes locekļi un eirozonas valstu centrālo banku prezidenti.

Eirozona – ES valstis, kuras saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību ieviesušas eiro kā to vienoto valūtu un kurās tiek īstenota vienota monetārā politika, par ko atbild ECB Padome. 2024. gada beigās eirozonu veidoja Austrija, Beļģija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Īrija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija un Vācija.

Eiropas Banku iestāde (EBI) (*European Banking Authority (EBA)*) – ES iestāde ar juridiskās personas statusu, kas ir Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmas daļa un darbojas, lai nodrošinātu efektīvu un atbilstīgu uzraudzības regulējuma un uzraudzības līmeni visā ES banku nozarē. Tās vispārējais mērķis ir saglabāt finanšu stabilitāti ES un nodrošināt banku nozares integritāti un efektīvu un pienācīgu darbību.

Eiropas Centrālā banka (ECB) – ECBS un Eirosistēmas centrālā institūcija, kam saskaņā ar ES normatīvajiem aktiem piešķirts juridiskās personas statuss. ECB, sadarbojoties ar ES valstu centrālajām bankām, īsteno Eirosistēmai un ECBS izvirzītos uzdevumus saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem.

Eiropas Centrālo banku sistēma (ECBS) – ietver ECB un ES valstu centrālās bankas. Centrālās bankas tajās ES valstīs, kuras vēl nav ieviesušas eiro, īsteno neatkarīgu monetāro politiku saskaņā ar attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem un tādējādi nav iesaistītas Eirosistēmas monetārās politikas īstenošanā.

Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) (European Systemic Risk Board (ESRB)) – neatkarīga ES struktūra, kas ir Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmas daļa un atbild par ES finanšu sistēmas makrouzraudzību, lai palīdzētu novērst vai mazināt ES finanšu stabilitātes sistēmiskos riskus, kuri rodas finanšu sistēmas attīstības gaitā, ņemot vērā makroekonomisko attīstību, un izvairītos no plašu finansiālo grūtību periodiem. Tā veicina iekšējā tirgus netraucētu darbību un šādi nodrošina finanšu sektora ilgtspējīgu ieguldījumu tautsaimniecības izaugsmē.

Eirosistēma – ietver ECB un eirozonas valstu centrālās bankas. Eirosistēmas lēmēj institūcijas ir ECB Padome un ECB Valde.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD) (Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)) – starptautiska organizācija, kas nodrošina valdībām foruma iespēju, lai meklētu risinājumus kopīgām problēmām, dalītos pieredzē un veicinātu politiku, kas uzlabo cilvēku ekonomisko un sociālo labklājību.

ES Padome – iestāde, kurā tiek pārstāvētas ES valstu valdības. ES Padomē tiekas ES valstu ministri, lai pieņemtu tiesību aktus un koordinētu politiku. ES Padome ir būtiska ES lēmumu pieņēmēja. Juridiski ES Padome ir viena iestāde, bet tā tiekas 10 dažādos sastāvos atkarībā no tā, kādus jautājumus paredzēts apspriest. ES Padomes nozīmīgākie uzdevumi ir risināt sarunas par tiesību aktiem un pieņemt tos, attīstīt ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku, slēgt ES vārdā starptautiskus nolīgumus, kā arī kopā ar Eiropas Parlamentu pieņemt ES budžetu.

Finansiālā noturība (financial resilience) – indivīda spēja finansiāli izturēt negaidītus dzīves notikumus, kas ietekmē ienākumus un/vai aktīvus, piemēram, darba zaudējumu, veselības problēmas, nelaimes gadījumu utt.

Finansiālā ilgtspēja (financial sustainability) – indivīda spēja, uzturot esošo dzīves kvalitātes līmeni, nodrošināt attīstību un plānoto izaugsmi ilgtermiņā. Finansiālā ilgtspēja ļauj sevi finansiāli nodrošināt gan šodien, gan nākotnē.

Finanšu instrumentsabiedrība – institucionāla vienība, kas nav monetārā finanšu iestāde un kas izveidota, lai veiktu vienu vai vairākus vērtspapīrošanas darījumus. Latvijas Banka izveido, uztur un regulāri aktualizē finanšu instrumentsabiedrību sarakstu Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Statistika".

Finanšu pratība – finanšu izpratnes, zināšanu, prasmju, attieksmes un uzvedības apvienojums, kas nepieciešams, lai pieņemtu optimālus finanšu lēmumus un panāktu indivīdu labklājību vai labbūtību.

Finanšu sistēmas zaļināšanas tīkls (NGFS) (Network for Greening the Financial System (NGFS)) – centrālo banku un uzraugu grupa, kas apņēmusies dalīties ar labāko praksi, sniegt ieguldījumu ar klimatu un vidi saistīto risku pārvaldības attīstībā finanšu sektorā un mobilizēt finansējumu, lai atbalstītu pāreju uz ilgtspējīgu tautsaimniecību.

Finanšu stabilitāte – tāds finanšu sistēmas stāvoklis, kurā finanšu sistēma spēj izturēt satricinājumus, tādējādi mazinot iespējamību, ka finanšu starpniecībā varētu rasties traucējumi finanšu pakalpojumu nodrošināšanā.

Galvenā refinansēšanas operācija (GRO) (*main refinancing operation (MRO)*) – regulāra atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu ar standartizsoļu palīdzību, un to termiņš parasti ir viena nedēļa.

Galvenās ECB procentu likmes – ECB Padomes noteiktās noguldījumu iespējas, galveno refinansēšanas operāciju un aizdevumu iespējas procentu likmes.

Ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperācija (ITRMO) (*targeted longer-term refinancing operation (TLTRO)*) – Eurosistēmas reversā operācija, kas ar izdevīgiem nosacījumiem nodrošina kredītiestādēm ilgāka termiņa likviditāti, stimulējot tās kreditēt reālo tautsaimniecību un mazināt kredītu nosacījumu stingrību aizdevumiem privātpersonām, un kas ir ECB Padomes apstiprināto nestandarta monetāro operāciju pasākumu daļa.

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācija (ITRO) (*longer-term refinancing operation (LTRO)*) – regulāra Eurosistēmas atklātā tirgus operācija, kura tiek veikta reverso darījumu veidā ar mērķi nodrošināt kredītiestādēm ilgāka termiņa papildu finansējumu.

Klīrings – maksājuma dokumentu vai vērtspapīru pārveduma rīkojumu nosūtīšanas, apstrādes un savstarpējās saskaņošanas process, kas notiek pirms norēķina un kā rezultātā, pamatojoties uz visiem norēķinu dalībnieku iesniegtajiem maksājuma dokumentiem, aprēķina katra norēķinu dalībnieka klīringa neto pozīciju, t. i., kopējās naudas līdzekļu saistības vai prasības pret pārējiem norēķinu dalībniekiem.

Krājaizdevu sabiedrība – kooperatīva sabiedrība ar mainīgu biedru skaitu un kapitālu, kas sniedz šīs sabiedrības biedriem finanšu pakalpojumus saskaņā ar Krājaizdevu sabiedrību likumu.

Kredītiestāde – kapitālsabiedrība, kas dibināta, lai pieņemtu noguldījumus un citus atmaksājamus līdzekļus no neierobežota klientu loka, savā vārdā izsniegtu kredītus un sniegtu citus finanšu pakalpojumus.

Latvijas Bankas elektroniskā klīringa sistēma (EKS sistēma) – Latvijas Bankas maksājumu sistēma, kas nodrošina klientu maksājuma rīkojumu apstrādi visā SEPA telpā. EKS sistēma nodrošina divus serviss – klīringa servisu, kas veic neto norēķinu un EKS darbadienā nodrošina vairākus klīringa ciklus norēķiniem eiro, un zibmaksājumu servisu, kas nodrošina nepārtrauktu maksājumu apstrādi dažādu sekunžu laikā 24 stundas dienā, 7 dienas nedēļā, 365 dienas gadā.

Maksājumu bilance – statistikas pārskats, kas atspoguļo darījumus starp Latvijas rezidentiem un pārējo valstu rezidentiem. Tā ietver tekošo kontu, kapitāla kontu un finanšu kontu.

Mājsaimniecība – fiziskā persona vai fizisko personu grupa kā patērētājs un tikai pašu galapatēriņam domātu preču ražotājs un nefinanšu pakalpojumu sniedzējs, pašnodarbinātais, kas ir fiziskās personas vai fizisko personu grupas veidota saimnieciski organizatoriska vienība, par kuras saistībām šī fiziskā persona vai fizisko personu grupa atbild ar visu savu mantu un kuras grāmatvedība tiek kārtota vienkāršā ieraksta sistēmā.

Monetārie ienākumi – Eurosistēmas monetārās politikas īstenošanas procesā uzkrātie eirozonas valstu centrālo banku ienākumi, ko iegūst no saskaņā ar ECB Padomes vadlīnijām iezīmētiem aktīviem, kurus tur apmaiņā pret apgrozībā esošām banknotēm un kredītiestāžu noguldījumiem eirozonas valstu centrālajās bankās.

Nefinanšu sabiedrība – institucionāla vienība, kuras pamatdarbība ir preču ražošana un nefinanšu pakalpojumu sniegšana, t. sk. fiziskās personas vai fizisko personu grupas veidota saimnieciski organizatoriska vienība, par kuras saistībām šī fiziskā persona vai fizisko personu grupa atbild ar visu savu mantu un kuras grāmatvedība tiek kārtota divkāršā ieraksta sistēmā, centrālie biroji, kuru meitas sabiedrības vai to lielākā daļa ir nefinanšu sabiedrības.

Ne-MFI kredītiestāde – kredītiestāde, kas nepieņem noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus no klientiem un savā vārdā nepiešķir aizdevumus, t. i., tās darbījumdarbība nav Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1) apakšpunkta a) punktā minētās darbības.

Nodrošinājums – iekšlāti vai kā citādi nodoti aktīvi, kas garantē zaudējumu segšanu darījuma partnera saistību neizpildes vai maksātnespējas gadījumā. Eirosistēmas reversajos darījumos lietotajam nodrošinājumam jāatbilst noteiktiem atbilstības kritērijiem.

Noguldījumu iespēja (*deposit facility*) – Eirosistēmas piedāvātā pastāvīgā iespēja, ko Latvijā reģistrētās kredītiestādes un citās valstīs reģistrētu kredītiestāžu filiāles Latvijā var izmantot, lai Latvijas Bankā veiktu noguldījumus uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi.

Noguldījumus pieņemošas sabiedrības – monetārās finanšu iestādes, izņemot naudas tirgus fondus un centrālo banku, t. i., kredītiestādes (izņemot kredītiestādes, kas nav monetārās finanšu iestādes), krājaizdevu sabiedrības un citas finanšu iestādes, kas pieņem noguldījumus vai tuvs noguldījumu aizstājējus no klientiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes, uz sava rēķina piešķir kredītus un veic ieguldījumus vērtspapīros, kā arī elektroniskās naudas iestādes, kuru pamatdarbība ir elektroniskās naudas emisija.

Pandēmijas ārkārtas aktīvu iegādes programma (PĀAIP) (*pandemic emergency asset purchase programme (PEPP)*) – ECB Padomes apstiprināta nestandarta monetārās politikas pasākumu daļa ar mērķi novērst Covid-19 pandēmijas izraisītos riskus monetārās politikas transmisijas mehānismam un eirozonas attīstības perspektīvām.

Precizējoša operācija (*fine-tuning operation*) – atklātā tirgus operācija, ko Eirosistēma veic, lai novērstu neparedzētas likviditātes svārstības tirgū. Šo operāciju biežums un termiņi nav standartizēti.

Reversais darījums (*reverse transaction*) – darījums, kurā Eirosistēma veic kredītooperācijas pret nodrošinājumu vai pērk un pārdod aktīvus saskaņā ar atpiršanas līgumu.

Rezervju prasība – prasība kredītiestādēm un krājaizdevu sabiedrībām rezervju prasību izpildes periodā turēt obligātās rezerves centrālajā bankā. Atbilstību prasībām nosaka, pamatojoties uz rezervju konta dienas atlikumu vidējo rādītāju rezervju prasību izpildes periodā.

Sistēmiskais risks – finanšu sistēmas darbības traucējumu risks, kam var būt būtiska negatīva ietekme uz visas finanšu sistēmas funkciju nodrošināšanu kopumā un reālo tautsaimniecību.

Speciālais datu izplatīšanas standarts Plus (SDIS Plus) – SVF augstākais datu izplatīšanas standarts, kas nodrošina vienkopus pieejamu informāciju starptautiski salīdzināmiem, uzticamiem, savlaicīgiem un kvalitatīviem statistikas datiem par iedzīvotājiem un finanšu, tautsaimniecības, fiskālo un ārējo sektoru, t. sk. informāciju par statistikas datu kategorijām un atbildīgajām institūcijām attiecīgajā valstī, kā arī saites uz datiem un skaidrojošajiem aprakstiem.

Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) – starptautiska organizācija, kas darbojas, lai veicinātu starptautisko monetāro sadarbību, valūtas kursu stabilitāti, valstu ekonomisko izaugsmi un nodarbinātības pieaugumu un nodrošinātu īslaicīgu finansiālu palīdzību SVF dalībvalstīm maksājumu plūsmu līdzsvarošanai.

Starptautisko norēķinu banka (SNB) (*Bank for International Settlements (BIS)*) – starptautiska finanšu organizācija, kas darbojas, lai veicinātu starptautisko monetāro un finanšu sadarbību. SNB darbojas kā centrālo banku banka.

Strukturālās operācijas – atklātā tirgus operācijas, kuras Eirosistēma regulāri vai neregulāri veic gadījumos, kad ECB vēlas korigēt Eirosistēmas strukturālo likviditātes pozīciju attiecībā pret finanšu sektoru.

TARGET sistēma – maksājumu sistēma, kura izveidota TARGET2 un TARGET2 vērtspapīriem konsolidācijas projekta ietvaros un kuras T2 serviss 2023. gada 20. martā aizstāja TARGET2 sistēmu. TARGET sistēma ir visu centrālo banku TARGET komponentsistēmu kopums. TARGET sistēmā veic maksājumu norēķinus eiro, izmantojot centrālās bankas naudas līdzekļus, un tās darbības pamatā ir vienota kopīga informācijas tehnoloģiju platforma, kurā visi maksājuma uzdevumi tiek iesniegti apstrādei. TARGET sistēmas darbību nodrošina Latvijas Banka kopīgi ar tām ECBS centrālajām bankām, kuras piedalās TARGET sistēmā.

TARGET2 vērtspapīriem (T2V) (*TARGET2-Securities (T2S)*) – Eirosistēmas vienotā tehniskā platforma, kas ļauj centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un centrālajām bankām nodrošināt neitrālus pārrobežu vērtspapīru norēķinu pamatpakalpojumus Eiropā, izmantojot centrālās bankas naudas līdzekļus.

TARGET-Latvija sistēma – TARGET komponentsistēma Latvijā.

Tiešās investīcijas – investīcijas, ko investors (tiešais investors) tiešā vai netiešā (izmantojot meitas sabiedrības vai asociētos uzņēmumus) veidā veic, lai iegūtu būtisku līdzdalību (īpašumtiesības, kas atbilst vismaz 10 % no parastajām akcijām vai balsstiesībām) kādā uzņēmumā (tiešo investīciju uzņēmumā). Tās ietver investīcijas pašu kapitāla un parāda instrumentu veidā. Tiešo investīciju dati tiek sagatavoti gan pēc aktīvu/pasīvu principa (maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances dati), gan pēc virziena principa – tiešās investīcijas Latvijā un tiešās investīcijas ārvalstīs.

Tirgus risks – iespēja, ka finanšu instrumentu patiesā vērtība vai naudas plūsma svārstīsies tirgus cenu pārmaiņu ietekmē. Tirgus risks atspoguļo procentu likmju risku, valūtas risku un cenu risku.

Vienotās ziņošanas sistēma (VZS) (*Integrated Reporting Framework (Iref)*) – nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot datu prasības statistikas un kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkumu līmenī. VZS pamatā ir datu iegūšana no kredītiestāžu informācijas sistēmām un ziņošana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.

Zibmaksājums (*instant payment*) – banku un citu maksājumu pakalpojumu sniedzēju klientu maksājumu izpilde dažu sekunžu laikā, veicot naudas pārskaitījumus visu diennakti katru dienu, t. sk. brīvdienās un svētku dienās.

Zibsaite – sasaiste starp klienta norēķinu konta numuru un viņa mobilā tālruņa numuru vai citu identifikatoru. Klientiem, kuri sava norēķinu konta numura un identifikatora sasaisti reģistrējuši Zibsaīšu reģistrā, iespējams saņemt naudu, maksātājam norādot vienīgi mobilā tālruņa numuru.

Saīsinājumi

AAF	Apdrošināto aizsardzības fonds
AS	akciju sabiedrība
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EAAP	Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde
EBI	Eiropas Banku iestāde
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EIB	Eiropas Investīciju banka
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ESRK	Eiropas Sistēmisko risku kolēģija
EVTI	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
<i>FinTech</i>	finanšu tehnoloģijas
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
IAIS	Starptautiskā Apdrošināšanas uzraugu asociācija (<i>International Association of Insurance Supervisors</i>)
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IOPS	Starptautiskā Pensiju uzraugu organizācija (<i>International Organisation of Pension Supervisors</i>)
IOSCO	Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (<i>International Organization of Securities Commissions</i>)
IT	informācijas tehnoloģijas
MONEYVAL	Eiropas Padomes Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas ekspertu komiteja
NBMF	Ziemeļvalstu un Baltijas valstu Makrouzraudzības forums (<i>Nordic-Baltic Macprudential Forum</i>)
NGF	Noguldījumu garantiju fonds
NGFS	Finanšu sistēmas zaļināšanas tīkls (<i>Network for Greening the Financial System</i>)

NILLTPF	noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un terorisma un proliferācijas finansēšana
NILLTPFN	noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
NVS	Neatkarīgo Valstu Sadraudzība
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SNB	Starptautisko norēķinu banka
<i>SupTech</i>	uzraudzības tehnoloģijas
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VNF	Vienotais noregulējuma fonds
VNV	Vienotā noregulējuma valde
VUM	Vienotais uzraudzības mehānisms